

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๓๙/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๓๑/๒๕๖๗

วันที่ ๑๐ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { นายบริบูรณ์ ลออปักษิน ที่ ๑ ผู้ร้อง
บริษัท ศิขัณทิน เทรดิง จำกัด ที่ ๒
กรมปศุสัตว์ ที่ ๑
อธิบดีกรมปศุสัตว์ ที่ ๒ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายบริบูรณ์ ลออปักษิน และบริษัท ศิขัณทิน เทรดิง จำกัด (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายบริบูรณ์ ลออปักษิน (ผู้ร้องที่ ๑) และบริษัท ศิขัณทิน เทรดิง จำกัด (ผู้ร้องที่ ๒) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องที่ ๒ โดยผู้ร้องที่ ๑ ยื่นขออนุญาตนำเข้าเนื้อสุกรแช่แข็งจากสาธารณรัฐอิตาลีและสหพันธ์สาธารณรัฐบราซิลผ่านราชอาณาจักร เพื่อไปจำหน่ายยังสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวทางรถ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบัง โดยยื่นเอกสารและหลักฐานครบถ้วนตามขั้นตอนและวิธีการที่ระบุในคู่มือประชาชนว่าด้วยการขออนุญาตนำเข้าผ่านราชอาณาจักรซึ่งสัตว์หรือซากสัตว์ (ร. ๘) ต่อหัวหน้าด่านกักกันสัตว์ชลบุรี และมีหนังสือถึงอธิบดีกรมปศุสัตว์ (ผู้ถูกร้องที่ ๒) ติดตามทวงถามความคืบหน้าเกี่ยวกับการขอใบอนุญาตดังกล่าวหลายครั้ง

ต่อมาผู้อำนวยการส่วนบริการศุลกากร ๑ มีหนังสือถึงผู้ร้องที่ ๒ แจ้งว่าของที่นำเข้ามา นั้นเป็นของตกค้างตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตรา ๑๐๗ และเป็นของต้องกักตักในการนำเข้า โดยไม่ปรากฏว่ามีใบอนุญาต หนังสืออนุญาต หรือคำสั่งอนุญาตในการนำเข้าโดยถูกต้อง เป็นของอันพึงรับ

- ๒ -

ตามกฎหมาย ผู้ร้องที่ ๒ มีหนังสือชี้แจงถึงผู้อำนวยการส่วนบริการศุลกากร ๑ ว่าพยายามติดต่อทางด่านกักกันสัตว์ชลบุรี กองสารวัตรและกักกัน กรมปศุสัตว์ เพื่อขออนุญาตนำสัตว์หรือซากสัตว์ผ่านราชอาณาจักร แต่หน่วยงานดังกล่าวล่าช้า ละเลยต่อหน้าที่ ทำให้ผู้ร้องที่ ๒ เสียหาย ผู้ร้องที่ ๒ ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลาง ในคดีหมายเลขดำที่ ๑๑๑๙/๒๕๖๖ กรณีหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร และกระทำละเมิดอันเกิดจากการละเลยต่อหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติหรือปฏิบัติหน้าที่ล่าช้าเกินสมควร คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง ส่วนกรมปศุสัตว์ (ผู้ถูกร้องที่ ๑) มีหนังสือลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๖ แจ้งผู้ร้องที่ ๒ ว่า เนื้อสุกรแช่แข็งเป็นของบัญชีค้างเรืออยู่ในอารักขาของผู้ถูกร้องที่ ๑ เกินกำหนดเวลา ๓๐ วัน โดยไม่มีใบขนสินค้าและไม่ได้เสียอากรหรือวางเงินประกันศุลกากรของต้องกักตุน สำนักงานศุลกากรท่าเรือแหลมฉบังส่งมอบให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ เพื่อทำลาย ผู้ร้องที่ ๒ ยื่นอุทธรณ์คำสั่งทำลายซากสัตว์ต่อผู้ถูกร้องที่ ๒ และหัวหน้าด่านกักกันสัตว์ชลบุรี ซึ่งกองสารวัตรและกักกัน มีหนังสือถึงผู้ร้องที่ ๒ แจ้งผลการพิจารณาอุทธรณ์ และส่งมอบเนื้อสุกรแช่แข็งให้ผู้ถูกร้องที่ ๑ ทำลายตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ ผู้ร้องที่ ๒ ยื่นคำร้องต่อศาลปกครองกลาง ขอให้กำหนดมาตรการหรือวิธีการบรรเทาทุกข์ชั่วคราวเป็นการเร่งด่วน ศาลปกครองกลางมีคำสั่งไม่รับคำขอของผู้ร้องที่ ๒ ยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองกลางเป็นคดีหมายเลขดำที่ ๕๑/๒๕๖๗ เพื่อขอให้เพิกถอนคำสั่งทำลายสินค้าที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและเรียกค่าเสียหายจากการทำลายสินค้าอันเป็นการกระทำละเมิด

ผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง เนื่องจากผู้ร้องทั้งสองยื่นฟ้องผู้ถูกร้องทั้งสองเป็นคดีปกครองและอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลปกครอง จึงเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาของศาลอื่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔)

ผู้ร้องทั้งสองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๖๘ ละเมิดสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ รับรองไว้

๒. พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๖๘ มีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องทั้งสองต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

- ๓ -

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่ง ไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช้เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ... (๔) เรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...” และ มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ผู้ใดถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ถ้าผู้นั้นเห็นว่า การละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลพร้อมด้วยความเห็น ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง โดยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบ ภายในสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว” วรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง หรือไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ผู้ถูกละเมิดมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลได้” วรรคสาม บัญญัติว่า “ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับแก่กรณี ผู้ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ประสงค์จะยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้ศาลมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้น

- ๔ -

ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญด้วยโดยอนุโลม” และวรรคสี่ บัญญัติว่า “ให้นำความในมาตรา ๔๖ วรรคสอง และวรรคสามมาใช้บังคับแก่การยื่นและการพิจารณาคำร้องตามมาตรานี้ด้วยโดยอนุโลม”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ผู้ร้องทั้งสองกล่าวอ้างว่า การกระทำของผู้ถูกร้องทั้งสองที่ไม่ออกใบอนุญาตให้ผู้ร้องที่ ๒ และให้ทำลายเนื้อสุกร เป็นการละเมิดสิทธิ และเสรีภาพของผู้ร้องทั้งสองตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ อันเป็นผลมาจากพระราชบัญญัติ ไร้อรรถาธิบาย พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๖๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓ มาตรา ๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙ มาตรา ๔๐ มาตรา ๗๕ มาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗ ซึ่งการยื่น คำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ มาตรา ๔๗ และมาตรา ๔๘ แม้ผู้ร้องทั้งสองยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดิน แจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องทั้งสองมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องปรากฏว่า ผู้ร้องทั้งสองขอให้ตรวจสอบความชอบ ด้วยรัฐธรรมนูญของกฎหมาย รัฐธรรมนูญบัญญัติให้สิทธิไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๒ และมาตรา ๒๓๑ (๑) กรณีไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๘ ประกอบมาตรา ๔๗ (๒) อีกทั้งเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๔) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องทั้งสองไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

(คำสั่งที่ ๓๙/๒๕๖๗)

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฐอมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ